

SCHAKEN OP MEERDERE DAMBORDEN.

Door Victor A.C. Remouchamps. Luitenant kolonel der Artillerie (b.d.)

Militair en politiek analist.

Datum: 04 september 2016.

Inleiding.

Het was weer tijd elkaar in de ogen te kijken. Het “vriendencluppie” kwam bijeen ergens in China, Hangzou en God mag weten waar dat ligt. De G 20 bijeenkomst op 4 en 5 september was een nieuwe mogelijkheid om te kijken welke kaarten het bonte geheel aan poker spelers in de hand hadden en bereid waren op tafel te leggen. Het viel niet mee en ook niet tegen.

Winst en Verlies

Tevreden mensen in China. Overigens weinig vrouwen aan de top.

Op 30 augustus legde de Chinese Minister van Buitenlandse Zaken uit wat de Chinese speerpunten waren. Het belangrijkste speerpunt bleek het ontwikkelen van een blauwdruk voor innovatieve groei op de middellange termijn te zijn onder het motto “*breaking a new path for growth*” die zich binnen een mondiale context zou moeten uitstrekken van digitale economische ontwikkeling tot aan nieuwe industriële revolutie. Een ander speerpunt kon

gezien het bonte geheel aan deelnemende¹ en uitgenodigde regeringsleiders met een discutabel imago² een meewarige glimlach op het gezicht van de geïnteresseerde lezer doen verschijnen nl. een drie wegen anti corruptie plan. Natuurlijk was ook de opwarming van de aarde een van de agenda punten en de maatregelen om de milieu verontreiniging in de Hanzhou regio tijdelijk te doen verminderen waren in dat licht beschouwd vanzelfsprekend pijnlijk voor de Chinese gastheren³.

Russisch militaire inspanningen aan de grenzen van de Oekraïne.

Het spreekt voor zich dat Poetin in een aantal achterkamer sessies zou trachten wat plooiën glad te strijken. Rusland worstelt nog steeds met de negatieve effecten van het MINSK II akkoord en heeft in de weken voor de G20 bijeenkomst nog maar eens de troepenopbouw aangevuld met “oefeningen om de paraatheidsgraad middels een serie ORT^A's te toetsen” aan de grenzen van de Oekraïne aangeslingerd. Rusland activeerde eenheden van de Militaire Districten Zuid (Rostov on Don) en West (St Petersburg), de Noordelijke Vloot (Murmansk) de Airborne troepen, de Zwarte Zeevloot (Sebastopol) en de Russische luchtmacht. Een volume van 41.600 man om een escalatie overwicht op Kyiv te realiseren en de politieke en psychologische druk op het Westen op te voeren. Voor de start van de Conferentie leed Poetin echter een politieke nederlaag. Zijn verzoek om met Merkel en Hollande een afzonderlijke bespreking over het voorliggende MINSK II te houden, werd door beiden beleefd doch resoluut afgewimpeld. Tijdens persoonlijke *bi-lats* met beide westerse leiders kreeg hij te horen zich aan de gemaakte afspraken te houden. Andere “bespreekpunten” van Poetin waren Syrië en het verlichten van de westerse sancties tegen Rusland. Maar ook bij zijn poging om het Westerse sanctie beleid in de “wandelgangen” aan te aan kaarten, liep hij tegen een gesloten deur. Obama liet zelfs doorschemeren dat sancties tegen Rusland mogelijk worden uitgebreid. Het belangrijkste doelwit zou de

1
2
3
4

Russische Oliegigant Gazprom worden en Gazprom vormt Poetins belangrijkste bron van inkomsten.

Big on show but short on substance

Het grote spanningsveld bleek zoals vaker het oplossen van de migranten crisis te zijn, met als goede tweede het recht op territorium. In het eerste twist punt stonden Europa en Turkije tegenover andere landen; bij het tweede waren vooral China en Rusland de grote boosdoeners. Hoewel die agendapunten zeker relevant waren en minuten beeld en meters woorden daaraan gespendeerd konden worden, bleken juist onverwachte gebeurtenissen de interesse van schrijvende en beeldende media en websites te prikkelen

Het startte bijna hilarisch met het ontbreken van een rode tapijt, Chinese politieke hoogwaardigheidsbekleders en het aanschuiven van een mobiele trap waarmee toeristen een vliegtuig uitgeloodst worden. Niet echt een respectvolle ontvangst van een wereld leider. Dat gebrek aan respect voor de eens als machtigste man van de aarde gekwalificeerde Amerikaanse President werd nog eens onderstreept door Rodrigo Duterte de nieuwe Filippijnse President. Die noemde Obama in een overmoedige bui "*hoerenzoon*" omdat Obama het had gewaagd hem op de vingers te tikken voor de manier waarop hij tekeer ging tegen drugsdealers en drugs gebruikers in de Filippijnen. Volgens de Amerikaanse president werden de mensenrechten van deze criminelen op grote schaal geschaad. Hoewel een formele ontmoeting tijdens de ASEAN bijeenkomst in Laos op 6 september werd afgezegd, hadden beide mannen voor het ASEAN gala diner een kort onderhoud. Een "*loose canon*" in een regio waar de territoriale spanningen in de Zuid Chinese Zee hoog zijn opgelopen, is wel het laatste wat Obama nodig heeft.

Obama en Poetin hebben in een onderhoud van anderhalf uur geprobeerd de hiaten in de Syrië onderhandelingen te dichten. Het onderhoud werd echter niet afgesloten met een overeenkomst tussen Washington en Moskou. Zijdelings kwamen bij het onderhoud ook Russische hackers activiteiten (van Democratische accounts) en Oekraïne aan de orde. Gezien de lengte van het onderhoud kunnen de twee aanvullende onderwerpen slechts vluchtig besproken zijn. Het enige concrete resultaat dat Obama als "*wereldleider*" heeft behaald is de formele aankondiging dat China en de USA de Klimaat overeenkomst die in Parijs gesloten is, zullen ratificeren. Het plaatje dat na die aankondiging werd geschoten van twee thee drinkende regeringsleiders is leuk voor het persoonlijke foto boek van beiden.

Met het BREXIT spook rondwarend in de conferentie zaal, werden de aanwezigen het er snel over eens dat het groeiende populisme in verschillende delen van de wereld, wel eens schadelijk zou kunnen zijn voor de mondialisering in zijn algemeenheid en wereldhandel en inkomen ongelijkheid in het bijzonder. De vraag waarom het "*populisme*" de laatste jaren zo'n grote vlucht heeft genomen, werd angstvallig ontweken en dus niet beantwoord. Het is ook moeilijk om de hand in eigen boezem te steken. In het verlengde van BREXIT wist Obama de nieuwe Britse Premier May te vertellen dat de UK niet moest rekenen op een snelle handelsovereenkomst tussen beide landen. Ook werd de UK in een 15 pagina's dik memorandum gewaarschuwd dat Japanse firma's hun belangen uit de UK zouden terug trekken als duidelijk zou worden dat de UK niet meer kon worden beschouwd als de "*Gateway to Europe*".

Letterlijk de grootste klapper maakte Kim Jong Un op de eerste dag van de G 20 conferentie. Noord Korea lanceerde drie raketten en slaagde er in om de aandacht van de verzamelde regeringsleiders te trekken. De Rodon raketten legden een afstand van bijna 1000 kilometer af voordat ze in de Japanse Zee in het water doken. Het is moeilijk te geloven dat de “vrienden van Kim” verrast werden door deze Noord Koreaanse provocatie op de eerste dag van zo’n belangrijke of beter gesteld relevante bijeenkomst.

Terugkijkend op de resultaten lijkt het erop dat van de doelstelling die de Chinezen zich hebben gesteld, niet veel terecht is gekomen. Het had veel weg van een overvolle snoepwinkel waar de klanten hun eigen voorkeur snoepjes gratis mee konden nemen, maar voor sluitingstijd geen keuze konden maken en met lege handen de winkel verlieten.

What is quick to break is more difficult to restore

De twee tactische nederlagen hadden de kleine tsaar blijkbaar niet uit het veld kunnen slaan. Poetin maakte gebruik van de situatie om in de schaduw van de coulissen een aantal prangende problemen door te spreken en te benadrukken hoe hij de voortgang van de ontwikkelingen het liefste zag. Opmerkelijk dat hij aan het einde van de bijeenkomst zijn zielenroerselen wilde delen met de verzamelde media. Niet mag worden uitgesloten dat het masseren van de publieke opinie en vooral het sturen van de Westerse media vertegenwoordigers zijn werkelijke doel was. Hij was bijzonder mild voor de Amerikaanse president en bracht dat als volgt onder woorden “*It was mainly the two of us who had the discussion, going into detail. I think we have reached mutual understanding,*”. Vervolgens kwamen de olieproductie en de belangen van Iran aan de beurt. Hij benadrukte het (eigen) belang van wederzijdse samenwerking met Saudi Arabie als de belangrijkste olielanden en het streven van Iran om de olieproductie op gelijke hoogte te brengen als het olie winningvolume in de pre-sanctie periode. Of in zijn eigen vertaalde woorden “*Iran should have chance to increase oil output to reach pre-sanction market share*”. Twee andere uitspraken reflecteerden de verhouding met Japan en China. “*We offered them 2 Kuril Islands, they ignored the treaty*” en “*We support Beijing's position on not recognizing The Hague tribunal's ruling*”. Die laatste opmerking kon worden gezien als een voorschot op een mogelijke internationale veroordeling van zijn *landje-pik* beleid. Over de inspanningen van zijn nieuwe Turkse koppel om het grensgebied met Syrië schoon te vegen, repte hij geen woord.

De kleine Tsaar zat comfortabel op zijn praatstoel en hij speelde als vanouds de regenteske autocraat. Hij schaamde zich daar zoals gebruikelijk niet voor. Opnieuw lukte het hem om westerse leiders met Obama voorop diep in de orkestbak te drukken en nadrukkelijk te onderstrepen dat er maar een dirigent was. Poetin.

Dammen op meerdere schaakborden.

Poetin is er in geslaagd om tijdens het spel “*do not you Eye-ball me, sir*” in Hangzhou de schaakborden te verwisselen voor damborden en de stukken te verdelen over meerdere borden. Zijn koning stond weliswaar op een leeg enigszins vuil dambord maar met veel ruimte voor echte en schijn bewegingen. Het bord heeft hij snel schoon geveegd en is

vervolgens naar hartenlust met de koning over het bord gaan schuiven. De vraag is nu op welk veld hij die koning gaat plaatsen.

Voetnoten:

¹ Vertegenwoordigen 85% van de mondiale economie.

² China, Rusland, Saoedi Arabië, Zuid Afrika, Turkije en de uitgenodigde Tsjaad, Egypte, Kazachstan, Senegal,

³ Tijdelijke productie stop van regionale fabrieken o.m. 200 staal fabrieken, bouwprojecten werden stilgelegd, inwoners werden opgeroepen maar eens een week op vakantie te gaan buiten de stad en een tijdelijk verbod op het gebruik van benzine en diesel slurpers.

⁴ ORT: Operational Readiness Tests